

לומדים ביחד

אני נופל וקם...

התמודדות עם משברים בעין יהודית

רציונאל:

העולם שלנו חי רק הצלחות ו"אקזיטים", רבים מאיתנו מפחדים מידי מכישלון או בטוחים כי אם נכשלנו, לעולם לא נהיה כמו "המוצלחים". העם היהודי הוא עם שלמד לא ליפול גם אם נכשל, ובתוך הנפילה טמונה היכולת להתחיל מחדש. אדם נדרש להיות מסוגל להתמודד עם כשלונותיו, וחוסר הצלחה אינו אומר שעל האדם להפסיק לנסות. כאלה הם החיים - נפילות וקימות. כך זה בכל תחום וכך זה בסיפור חייו של העם היהודי. גם החורבן והתחלת החורבן היו נקודת מפנה שלילית בהיסטוריה של העם היהודי. אך העם יהודי צמח, התבגר והתעלה על הקשיים.

תובנות עיקריות:

יצחק חופר באר והיא נלקחת ממנו, חופר עוד אחת וגם היא נלקחת. הוא לא מותר ומשיג בסוף את מבוקשו. ציפייה לחיים חסרי נפילות ומהמורות הם דמיון. העולם אינו כזה. הסיבה שאנחנו בדרך כלל שומעים רק סיפורי הצלחה מכל עבר היא שאנשים לא נוטים לפרסם כשלונות אלא הצלחות, אך אין זה אומר שהם הגיעו אל ההצלחה ללא קשיים. משבר ביהדות הוא המיטה עליה שוכבת יולדת לפני הלידה. לידה היא תהליך של כאב שבאים ממנו חיים לעולם, כאב עם מטרה. כשלכאבים יש מטרה אדם לא נמנע מהם, ככב זה בכודר גופני, בתזונה בריאה, בהקמת עסק. כאלה הם החיים. אלו שהצליחו בחיים הם אלו שהתמודדו עם כשלונותיהם. ואף התעצמו מהם. הרמח"ל ורבי צדוק אומרים שעל האדם להנמיך את ציפיותיו כי הכל יתממש בחייו בקלות. האדם הוא תייר [שמוצא עניין בכל דבר] ולא תושב [שיש לו ציפיות לנוחות מקסימלית בחיים]. יעקב מתקן תפילת ערבית דוקא בלילה, בחוסר ודאות, כשהוא חלש ופגיע. כשנתקע באמצע הדרך [ויפגע במקום]. כי מתוך הקושי צריך להמשיך להאמין שהאור יגיע ונמשיך להתקדם. יש תקופות בחיי האדם שהוא בשפל, כך דרכו של עולם. אדם צריך לדעת "לנהל כשלונות" להפוך אותם לחוויה מעצבת ולא למחסום שתוקע אותו

דגשים ללימוד המקורות, ליחידות הפתיחה והסיכום:

הנושא נוגע רבות בכשלונות אישיים ולאומיים. ההקשר הוא להפוך את העם היהודי לעם שלא נכנע מכשלונות ולא דוקא את האדם הפרטי. היחידה היא הזדמנות לדבר בכלליות על מושג התפילה, שחרית מנחה וערבית. העובדה שעם ישראל לא נמחק במשך הגלות וחזר לארץ ישראל והקים בה מדינה הוא הבסיס לשיעור הזה. לא משנה כמה הנפילות היו ארוכות, תמיד קמנו בסוף.